

Kvalitetsrapport 2019/2020

Alstad förskola

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Övergripande förutsättningar.....	4
2.1 Barnantal och personalstatistik.....	4
3 Normer och värden	5
3.1 Förskolans arbete med normer och värden.....	5
4 Kunskaper, utveckling och lärande	9
4.1 Förskolan.....	9
5 Barns och elevers ansvar och inflytande	15
5.1 Förskolan.....	15
6 Skola och hem samt övergång och samverkan	17
6.1 Förskolan.....	17
7 Förskolan, skolan och omvärlden	19
8 Uppföljning av nämndens prioriterade mål	20
8.1 Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola	20
8.2 Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat.....	21
8.3 Digital transformation i förskolan och skolan.....	21
8.4 Samverkan förskola, skola och näringsliv.....	23
9 Prioriterade utvecklingsområden	24
9.1 Förskolans utvecklingsområden.....	24

1 Inledning

Skollagens krav på systematiskt kvalitetsarbete innebär att rektor systematiskt och kontinuerligt ska följa upp verksamheten, analysera resultaten i förhållande till de nationella målen och utifrån det planera och genomföra åtgärder som bidrar till att utveckla utbildningen. Det systematiska kvalitetsarbetet ska främst fungera som ett verktyg för enhetens fortlöpande utvecklingsarbete. I andra hand ska det ge beslutsfattarna en väl underbyggd bild för att förvaltningsövergripande satsningar ska kunna göras.

Det viktigaste förbättringsarbetet är det som påverkar vad som sker i mötet med barn och elever. Det systematiska kvalitetsarbetet ska därför utgå ifrån vad som gynnar barnens och elevernas utveckling och lärande. Det är viktigt att identifiera utvecklingsområden som sedan konkretiseras så att alla barn och elever oavsett kön, socioekonomisk bakgrund eller annat, får den utbildning de har rätt till utifrån såväl kvalitets- som likvärdighetsaspekter.

Bildningsnämndens kvalitetsrapport ska beskriva styrkor och utvecklingsområden för verksamheterna som nämnden ansvarar för. Rapporten syftar till att ge en övergripande bild av måluppfyllelsen samt de förutsättningar den har att förhålla sig till och arbeta efter. I rapporten följs det arbetet som gjorts gentemot Bildningsnämndens effektmål för 2020 upp och de effekter av detta arbete som analysen visar.

2 Övergripande förutsättningar

I följande avsnitt redovisas och analyseras organisatoriska förutsättningar som tillsammans skapar ramar för verksamheten. Detta för att kunna koppla förutsättningar till redovisade resultat och således möjliggöra analys av om det finns förutsättningar som stödjer alternativt begränsar verksamhetens förutsättningar att ge varje barn/elev/studerande en god utbildning i en trygg miljö.

2.1 Barnantal och personalstatistik

Barnantal och personalstatistik

Förskola	2018/2019	2019/2020
Antal barn 1-5 år	54	54
Antal barn/årsarbetare		7
Antal årsarbetare		7,7
Antal årsarbetare med förskollärexamen		5
Andel årsarbetare med förskollärexamen, %		57,8

Analys

Alstad förskola består av fyra avdelningar. Två av förskolans avdelningar har barn i åldrarna ett till tre år och en avdelning har tre och fyraåringar. Avdelningen med femåringar har sina lokaler på skolan och samarbetar med förskoleklassens pedagoger.

Under Coronasituationen flyttade femårsavdelningen in till Alstad förskola då resterande barn och elever från skolan flyttade till Väståkraskolan i Anderslöv. Femårsverksamheten fick en egen avdelning och de barn som tidigare hade den avdelningen som hemvist flyttade över till grannavdelningen. Detta gick väldigt smidigt och samarbetet över avdelningsgränserna ökade på ett positivt sätt.

Uteverksamheten ökade i omfattning då lek och lärande flyttade utomhus. Pedagogerna planerade för att i mindre grupper fortsätta utöva sin verksamhet i både inne och utemiljö om än i mindre tappning och med annat planerat innehåll.

3 Normer och värden

Bildningsnämndens samtliga verksamheter ska aktivt och medvetet påverka och stimulera barn och elever att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i praktisk, vardaglig handling, enligt varje skolforms läroplan. En viktig uppgift för samtliga skolformer är att i det dagliga arbetet med normer och värden, förmedla och förankra respekt för demokratiska värderingar och människovärdets okränkbarhet. Förskolan och skolan ska arbeta främjande för likabehandling och förebyggande för att motverka kränkande behandling, trakasserier och diskriminering. Det främjande arbetet tar avstamp i varje förskole- och skolenhets aktiva arbete och planer mot kränkande behandling. Dessa områden är tätt sammankopplade och därför är det av vikt att alla delar i läroplansområdet normer och värden följs upp.

Bildningsnämndens effektmål för 2020 är **bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola.**

3.1 Förskolans arbete med normer och värden

Förskoleverksamheten ska på ett medvetet sätt utformas så att flickor och pojkar får möjligheter att pröva och utveckla förmågor och intressen utan begränsningar. Barn ska känna sig trygga och få vara som de vill vara. Värdegrundsuppdraget är centralt i förskolans arbete.

Förskolan ska sträva efter att varje barn utvecklar (Lpfö98)

- öppenhet, respekt, solidaritet och ansvar,
- förmåga att ta hänsyn till och leva sig in i andra människors situation samt vilja att hjälpa andra,
- sin förmåga att upptäcka, reflektera över och ta ställning till olika etiska dilemman och livsfrågor i vardagen,
- förståelse för att alla människor har lika värde oberoende av social bakgrund och oavsett kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, och
- respekt för allt levande och omsorg om sin närmiljö.

Kränkande behandling

	2017/2018	2018/2019	2019/2020
Antalet anmälningar	0	0	

Enkät normer och värden (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2019/2020
Jag upplever att mitt barn känner sig tryggt i förskolan	8,3	
Personalen på förskolan bemöter mitt barn på ett respektfullt sätt	8,8	

Ingen föräldraenkät för 19/20 har gjorts.

Kvalitetstrappan

Läroplansmål	2018/2019	2019/2020
Normer och värden	2	2

Styrkor

Förskolans ledning har under sena höstterminen och tidiga vårterminen utfört granskning på förskolans pedagogiska arbete. Granskningens kvalitet och resultat utgår från Kvalitetstrappans kriterier. Följande är en beskrivning av förskolans planerade undervisning och analysen beskriver barnens utveckling och lärande.

Insatser på verksamhetsnivå

Förskolan har en **Likabehandlingsgrupp**, där en representant från varje avdelning tillsammans med bitr. rektor arbetar aktivt med värdegrundsarbetet och Likabehandlingsplanen under fyra tillfällen per läsår. Gruppen har ansvar att involvera övriga pedagoger i utvecklingsarbetet så som på arbetslagsreflektioner, APT och studiedagar. Under början av hösten planerar och utför varje arbetslag en **trygghetsvandring** tillsammans med barnen där barnen är delaktiga i arbeta fram åtgärder och rutiner för att främja trygghet och studiero i förskolans lärmiljöer. Detta arbete följs upp av likabehandlingsgruppen. Pedagoger tillsammans med barn skapar en trygg plats med ett gott socialt klimat och en stimulerande plats att leka, utforska och lära i.

Förskolan har en tydlig rutin vid **introduktioner**. Ett professionellt bemötande av så väl barn och vårdnadshavare är av stor vikt för att skapa ett förtroendefullt samarbete med hemmet. Pedagogerna bjuder in vårdnadshavare på ett *inför* introduktionsmöte där de informerar om verksamheten och även i sin tur kan ta del av viktig information kring barnet. Syftet med detta är att fullt fokus kan läggas på barnet när det är dags för introduktion.

Specialpedagog har **fortbildat** pedagogerna under tillfällen som APT och studiedagar, i Barnkonventionen- Barns rättigheter och i "Svåra samtal" samt genomgång och diskussionstillfällen kring kvalitetstrappan och hur den ska tolkas.

Arbetslagen har fått ett nytt dokumentationsverktyg **RAM**- reflektions och analysmatris som stöd i dokumentationsarbetet.

Ett gemensamt **tema/projekt** "Vänskap i Alstad" startades upp ht 19, för att få en likvärdighet och en gemensam nämnare för förskolan.

Arbetsmetoder på avdelningsnivå

Pedagogerna är väl medvetna om vikten av att **möta** alla barn och vårdnadshavare med respekt och välkomna dem in i verksamheten. Pedagogerna arbetar aktivt med att **informera** vårdnadshavarna om verksamhetens värdegrundsarbete och Planen på föräldramöten, Drop-in och via Unikum.

Pedagogerna är lyhörda och utvecklar **värdegrundsarbetet** efter barnens intressen och behov. Pedagogerna arbetar dagligen med att ge varje individ stöd i att utveckla sin identitet, självkänsla och självförtroende genom att skapa mening i vardagen och uppmuntra till samspel och lärande. Detta görs genom olika aktiviteter som utvecklar barns empati, ansvars känsla, tolerans och omtanke främjas barnens lika rättigheter och möjligheter. Pedagogerna ser olikheter hos barn som en tillgång och uppmärksammar barn i behov av extra stöd och får handledning av förskolans specialpedagog på både grupp och individnivå för att främja alla barns utveckling och lärande. Barnen lyfts fram som kompetenta individer och förskolan värnar om alla barns trygghet och studiero/arbetsro. Till hjälp i arbetet med värdegrunden arbetar de med olika material så som, Kompisböckerna med handdockor, Vännerna i kungaskogen och andra material/aktiviteter kopplat till värdegrunden.

IKT har används då arbetslagen använt projektor, Apple-tv, läsplattor och appar som Polyglutt och UR för att förstärka arbetet med värdegrunden.

Svagheter

Det systematiska kvalitetsarbetet RAM och Pedagogisk dokumentation som arbetsmetod måste utvecklas, då det idag finns brister i planering, genomförande av undervisningssituationer,

uppföljning och dokumentation av värdegrundsarbetet.

Utveckling framåt

RAM- arbetet ska förstärkas och Pedagogisk dokumentation som arbetsmetod ska implementeras till hösten 20.

Arbetslagen behöver fördjupa och variera sin undervisningsmetodik med värdegrundsmaterialet "Kompisböckerna och Vännerna i Kungaskogen". De estetiska uttrycksformerna saknas i stor utsträckning.

Arbetet med Barnkonventionen och barns rättigheter ska fortsätta till hösten 20.

Fortsätta att använda digitala verktyg i arbetet med värdegrunden och utveckla nya metoder och undervisningssituationer.

Analys

Förskolans genomsnittliga resultat på kvalitetstrappan är en 2:a. Detta kan förklaras med följande faktorer

I granskningsresultaten finns det brister i två av fyra arbetslag kring det systematiska dokumentationsarbetet och hur pedagogerna synliggör sitt arbete. Två av fyra arbetslag saknar inslag av barns delaktighet vad gäller reflektion och utvärderingsarbete. Att RAM-arbetet inte kommit igång som önskat på två av fyra avdelningar kan bero på att det varit rörelse i personal och barngrupper. En del längre sjukskrivningar kan också bidragit till att arbetslaget kommit ur rutinspår. Tiden har prioriterats på grupprocesser, värdegrund och att skapa arbetsro. Coronasituationen blev ytterligare en faktor till dessa arbetslag inte kom igång. Arbetslagen har fått stöd under läsåret men ändå inte kommit igång som önskat. Nya arbetslagskonstellationer kommer i gång i höst och arbetslagen kommer fortsättningsvis få det stöd de behöver.

Resultatet av att Likabehandlingsgruppen aktivt arbetar med Planen gör att den blir befäst i arbetslagen och att utvecklingsarbetet kring värdegrundsarbetet ständigt är levande. Effekterna i barngrupperna av ovanstående insatser och arbetsmetoder i värdegrundsarbetet är att vi ser att barngrupperna är mer samspelade och harmoniska. De leker innehållsrika lekar där de bjuder in varandra. Barnen hjälps åt i det sociala samspelet och har blivit mer medvetna om vad som är rätt och fel. De accepterar varandras olikheter och kan hantera turtagning. Barnen är trygga och pedagogerna arbetar för att alla barn ska ta plats, våga uttrycka sig, bli lyssnade på och ses som kompetenta.

Värdegrundsmaterialet Kompisböckerna och Vännerna i Kungaskogen kunde ha används på ett mer meningsfullt och varierande sätt. Detta är övergripande för hela verksamheten. Att värdegrundsmaterialet Kompisböckerna och Vännerna i Kungaskogen inte används konsekvent kan bero på att inte alla pedagoger har kunskap om innehåll och syfte eller till och med saknar intresse för materialet. De behöver få inspiration om hur de kan arbeta med det på ett tematiskt sätt.

Arbetet med Barnkonventionen och barns rättigheter stannade av helt på grund av Coronasituationen, då förskolan planerat att arbeta med några av Barnkonventionens artiklar och ett starta upp ett samarbete med hemmen. Pedagogerna satsade istället på uteverksamhet i form av rörelse, lek, NO och kommer ta upp tråden med Barnkonventionen till hösten.

Pedagogernas fortbildning i "svåra samtal" samt "barns rättigheter" har gett resultat då pedagogerna ser vikten av att tidigt bygga trygga relationer med vårdnadshavarna och på tidigt stadium lyfta problem och hantera samtal med obekvämt innehåll. Pedagogerna har fått djupare förståelse för vad

Barnkonventionen står för och vad barns rättigheter innebär och kan på så sätt koppla detta till det vardagliga arbetet då det mycket handlar om vilken barnsyn de har och att utgå från vad som är det bästa för barnen.

4 Kunskaper, utveckling och lärande

Läroplanernas skrivningar om barns och elevers lärande tar avstamp i att stimulera barns nyfikenhet och lust att lära. Förskolan ska lägga grunden för ett livslångt lärande genom en rolig, trygg och lärorik verksamhet för alla barn som deltar i den. Skolan ska vidare ansvara för att eleverna inhämtar och utvecklar sådana kunskaper som är nödvändiga för varje individ och samhällsmedlem. Skollagen föreskriver att utbildningen ska vara likvärdig, men undervisningen ska också utformas så att den bidrar till att eleven tror på sin förmåga och bibehåller lusten till ett livslångt lärande.

Bildningsnämndens effektmål för 2020 är **högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat samt digital transformation i förskolan och skolan.**

4.1 Förskolan

Förskolan ska sträva efter att varje barn (Lpfö98)

Språk och kommunikation

- tillägnar sig och nyanserar innebörden i begrepp, ser samband och upptäcker nya sätt att förstå sin omvärld,
- utvecklar sin förmåga att lyssna, reflektera och ge uttryck för egna uppfattningar och försöker förstå andras perspektiv,
- utvecklar nyanserat talspråk, ordförråd och begrepp samt sin förmåga att leka med ord, berätta, uttrycka tankar, ställa frågor, argumentera och kommunicera med andra,
- utvecklar intresse för skriftspråk samt förståelse för symboler och deras kommunikativa funktioner,
- utvecklar intresse för bilder, texter och olika medier samt sin förmåga att använda sig av, tolka och samtala om dessa.

Matematik

- utvecklar sin förståelse för rum, form, läge och riktning och grundläggande egenskaper hos mängder, antal, ordning och talbegrepp samt för mätning, tid och förändring,
- utvecklar sin förmåga att använda matematik för att undersöka, reflektera över och pröva olika lösningar av egna och andras problemställningar,
- utvecklar sin förmåga att urskilja, uttrycka, undersöka och använda matematiska begrepp och samband mellan begrepp,
- utvecklar sin matematiska förmåga att föra och följa resonemang.

Naturvetenskap och teknik

- utvecklar intresse och förståelse för naturens olika kretslopp och för hur människor, natur och samhälle påverkar varandra,
- utvecklar sin förståelse för naturvetenskap och samband i naturen, liksom sitt kunnande om växter, djur samt enkla kemiska processer och fysikaliska fenomen,
- utvecklar sin förmåga att urskilja, utforska, dokumentera, ställa frågor om och samtala om naturvetenskap,
- utvecklar sin förmåga att urskilja teknik i vardagen och utforska hur enkel teknik fungerar,
- utvecklar sin förmåga att bygga, skapa och konstruera med hjälp av olika tekniker, material och redskap.

Lek

- utvecklar sin nyfikenhet och sin lust samt förmåga att leka och lära.

Skapande

- utvecklar sin skapande förmåga och sin förmåga att förmedla upplevelser, tankar och

- erfarenheter i många uttrycksformer som lek, bild, rörelse, sång och musik, dans och drama,
- utvecklar sin motorik, koordinationsförmåga och kroppsuppfattning samt förståelse för vikten av att värna om sin hälsa och sitt välbefinnande.

Kultur

- utvecklar sin identitet och känner trygghet i den,
- utvecklar självständighet och tillit till sin egen förmåga,
- känner delaktighet i sin egen kultur och utvecklar känsla och respekt för andra kulturer,
- utvecklar sin förmåga att fungera enskilt och i grupp, att hantera konflikter och förstå rättigheter och skyldigheter samt ta ansvar för gemensamma regler,
- som har ett annat modersmål än svenska utvecklar sin kulturella identitet och sin förmåga att kommunicera såväl på svenska som på sitt modersmål.

Enkät utveckling och lärande (vårdnadshavare)

Stämmer bra/stämmer helt och hållet	2018/2019	2019/2020
Mitt barn stimuleras till utveckling och lärande i förskolan	8	
Personalen på förskolan väcker mitt barns lust att lära	8	
När mitt barn lär sig något nytt i förskolan vill hon/han lära sig mer om det	7,9	

Kvalitetstrappan

Läroplansmål	2018/2019	2019/2020
Språk och kommunikation	2	2
Matematik	2	2

Ingen föräldraenkät har genomförts vt 20

Förskolans ledning har under sena höstterminen och tidiga vårterminen utfört granskning på förskolans pedagogiska arbete. Granskningens kvalitet och resultat utgår från Kvalitetstrappans kriterier. Följande är en beskrivning av förskolans planerade undervisning och analysen beskriver barnens utveckling och lärande. Förskolan ligger i genomsnitt på en 2 i kvalitetstrappan. Två av fyra avdelningar är på god väg att höja resultatet och de andra avdelningarna behöver fortsatt stöttning och vägledning.

Styrkor

Språk och kommunikation

Insatser på verksamhetsnivå- Förskolan har en **språkgrupp** som ansvarar för att driva utvecklingsarbetet gällande språk och frågor ut i verksamheten. I språkgruppen finns pedagoger från varje avdelning som i samarbete med specialpedagog utformar verksamhetens gemensamma mål så att arbetet med språk och kommunikation gagnar alla barn. Gruppen har lyft vikten av att använda sig av barnlitteratur, högläsning, berättande och bildstöd genom Widgit on line och även använda TAKK.

Arbetslagen har fått ett nytt dokumentationsverktyg **RAM-** reflektions och analysmatris som stöd i dokumentationsarbetet.

Specialpedagog har haft **fortbildning** under en studiedag om barns språkande och tagit hjälp av

kvalitetstrappan och förskoleklassens kartläggningsmaterial för att konkret beskriva vad barnen förväntas utveckla kunskaper i. En språkpärm har upprättats med material som lätt kan omsättas till aktiviteter i barngrupperna.

Verksamheten skapade ett **förskolebibliotek** under vt 20, där syftet både var att utveckla kapprumsbiblioteket och samtidigt ordna en inspirerande läsmiljö. Biblioteket är tillgänglig för avdelningarna att bedriva lärandesituationer i som att att läsa sagor, samlas för sångstunder, använda digitala språkutvecklande verktyg eller ha tvärgrupper. För vårdnadshavarna finns det möjlighet att att läsa för sitt barn eller låna med en bok hem. Pedagogerna har arbetat aktivt med att öka lånefrekvensen dels genom att låta barnen låna och lägga boken i facket och dels genom att påminna vårdnadshavarna om biblioteket.

Arbetsmetoder på avdelningsnivå- I arbetet med språk och kommunikation har pedagogerna arbetat med **material** som Bornholmsmodellen, barnlitteratur och Babblarna för att stärka barnens förmågor i att lyssna och uttrycka sig och kommunicera med varandra samt utveckla barnens språkförståelse och ordförråd.

Pedagoger och barn besöker även **bokbussen** och barnen görs delaktiga i att låna böcker som kopplas till det arbete som sker på avdelningarna.

Pedagogerna arbetar med **litteracitet** för att utveckla barnens förmåga att tolka bilder, texter och symboler och väcka intresse för skriftspråket. Med detta arbete förstärks intresset för att samtala om bilder, berättande och återberättande.

Avdelningarna använder sig av **IKT** i arbetet med språk och kommunikation genom att projicerar sagor, bilder, film, appar, sång och musik och förstärker därmed upplevelser och lärandet. Sagor och sånger finns även som QR -koder.

Matematik

Insatser på verksamhetsnivå- Likt språkgruppen har verksamheten även en mattegrupp som på liknande sätt ansvarar för att driva utvecklingsarbetet gällande matematik och frågor ut i verksamheten. I mattegruppen finns pedagoger från varje avdelning som i samarbete med bitr.rektor utformar verksamhetens gemensamma mål så att arbetet med matematik gagnar *alla* barn.

Arbetslagen har fått ett nytt dokumentationsverktyg **RAM-** reflektions och analysmatris som stöd i dokumentationsarbetet.

Pedagogerna har fått fortbildning av specialpedagog i kvalitetstrappan samt det kartläggningsmaterial som förskolan använder, så att pedagogerna görs medvetna om vad barnen förväntas utveckla kunskaper i.

Under en studiedag har pedagoger fått inspirerande fortbildning i utematematik, med konkreta aktiviteter att använda med barnen samt i diskussionsgrupper delat med sig om hur de konkret kan arbeta med läroplanens alla mattemål.

Arbetsmetoder på avdelningsnivå- Mattespråk och begrepp tydliggörs i barnens undersökande om hur saker och ting ser ut och är konstruerade. Pedagogerna är goda förebilder i detta arbete och förtydligar begreppen och stöttar barnen i deras resonemang och uttryck .

Avdelningarna arbetar mycket med sortering och klassificering genom färg och form. Vidare arbetar de med mönster och matematiska mönster, antalsuppfattning och spelar spel.

Digitala verktyg används för att stärka barnens matematiska utveckling genom att använda programmering både analogt och med robotar. Mattestärkande appar används ofta i forum där samarbete och diskussioner mellan barn sker.

Naturvetenskap och teknik

Pedagogerna och barn har arbetat naturens olika djur, insekter och växter under våren på olika sätt. De har planterat fröer och utforskat fröets utveckling och diskuterat händelseförloppet och sett samband med naturens utveckling under våren. Barnlitteratur och korta filmer har fördjupat barnens lärande och som bidragit till att ställa frågor och vara nyfiken på nya kunskaper. Barnen använder olika material och tekniker i byggleken som stimulerar att upptäcka nya sätt och metoder. Fysik och Kemi har framför allt handlat om densitet och att tillverka lera.

Lek och skapande

Barnen får många tillfällen att utforska sin omvärld och befästa kunskaper och socialt samspel genom leken. Genom de estetiska språken utvecklar barnen sina kreativa sidor så som genom dans, drama, musik, rytmik och bild. de estetiska uttryckssätten kopplas ofta till det tema som avdelningarna arbetar med. Barnen skapar ofta artefakter till sin lek. Under Coronasituationen har rörelse och motoriska aktiviteter ökat då undervisningen lagts utomhus och barnens har på detta sätt utvecklat sin kroppsuppfattning och koordinationsförmåga.

Kultur

Pedagogerna planerar och arbetar på olika sätt för att främja barnens identitetsutveckling och har arbetat med flaggor och länder och samtalat om andra språk och kulturer/traditioner. Genom att lyfta fram barn och pedagoger som kommer från andra länder och pratar andra språk, har på så sätt väckt intresset i barngrupperna. Detta har dokumenterats och synliggjorts i framför allt kapprummen. Pedagogerna har tillsammans med barnen arbetat med att "alla är vi olika men lika bra", konflikthantering, tolerans, samarbetslekar och vad som är rätt och fel

Svagheter

Det systematiska kvalitetsarbetet finns det brister i och behöver utvecklas.

Pedagoger och barn har under läsåret inte arbetat med kemiska processer, fysikaliska fenomen eller vardaglig teknik i större utsträckning.

Utveckling framåt

Pedagogisk dokumentation som arbetsmetod ska implementeras och Ramens användning ska utvecklas. Barnen ska bli delaktiga under hela lärprocessen och i den pedagogiska dokumentationen.

De pedagogiska lärmiljöerna behöver utvecklas med mer matematiskt och språkligt material som på ett medvetet sätt lockar barn till att vilja utforska språk och matematik.

Naturvetenskap och teknik, framför allt i ämnena kemi och fysik ska planeras som ett tema och genomföras under nästa läsår.

Analys

Övergripande

Förskolans genomsnittliga resultat på kvalitetstrappan är en 2:a. Detta kan förklaras med följande faktorer.

I granskningsresultaten visade det sig att två av fyra avdelningar behöver utveckla det systematiska kvalitetsarbetet i språk och matematik. De behöver klargöra syfte och koppling till läroplanen både

för vidare planering av verksamheten och för varje barns utveckling och lärande. Barnen behöver göras mer delaktiga i utvärderingsarbetet genom reflektioner både i grupp och enskilt. Två av fyra arbetslag har inte använt Ramen i den utsträckning som krävs och har därmed inte uppnått en systematik i att planera, utföra, följa upp och analysera sin verksamhet inom de prioriterade målområdena. Detta kan som tidigare beskrivits bero på rörelse i personal och barngrupp vilket bidragit till att fokus lagts på värdegrundsarbete.

Att verksamheten använder ansvarsgrupper som språkgrupp och mattegrupp har gett ett bra resultat då pedagogerna som är delaktiga i dessa, intresserar sig extra för sitt ämne och på så vis blir mer engagerade i att utveckla verksamheten.

De pedagogiska miljöerna har utvecklats till viss del, främst på två av fyra avdelningar men det finns ännu mycket att arbeta med, både vad avser matematiska som språkliga utmaningar.

IKT har verksamheten kommit en bra bit på väg med och skulle varit längre komna om de fått arbeta med de digitala verktygen så som det planerats för. Dock så stannade detta upp på grund av Corona. Pedagogerna har till viss del tagit med IKT i uteverksamheten så som att analogt arbeta med programmering och använda QR-koder samt läsa sagor via Polyglutt.

Språk

Fortbildningstillfällen och verksamhetsbesök som specialpedagog ansvarat för inom språk har resulterat i att de barn som behöver utveckla och stärka sitt språk fått bättre förutsättningar då pedagogerna anpassar undervisningen så att det gagnar alla barn.

Att pedagogerna arbetat med **litteracitet** för att utveckla barnens förmågor att tolka bilder, texter och symboler har resulterat i ett ökat intresse för skriftspråket i de äldre barngrupperna. I de yngre barngrupperna har tolkning av bilder och symboler förstärkt intresset för att samtala om bilder och texter, berättande och återberättande.

Arbetsmetoder som att använda **bildstöd** och **Takk** stärker alla barns trygghet, självständighet, utveckling och lärande och de blir mer delaktiga i förskolans vardag och i det sociala samspelet.

Effekt och resultat i barngruppen av ovanstående insatser och arbetsmetoder har generellt visat sig genom att barnen är trygga i att berätta och återberätta, de samtalar, lyssnar och ställer frågor och de ber om hjälp. De yngre barnen visar intresse för sånger med rörelser, de förstår instruktioner, de har ökat sitt ordförråd som de börjat använda sig av och använder även längre och utvecklade meningar. De äldre barnen utmanar sitt dagliga språkande genom att leka med ord, experimentera med språket, använder rim och ramsor och för längre och mer sammanhängande resonemang utifrån deras erfarenhetsvärldar.

Matematik

Med fortbildning av specialpedagog kring matematik i förskolan samt studiedagen, med fokus på utematematik har resultatet blivit att det skett en samsyn kring de gemensamma målen och att detta i sin tur syns ut på avdelningarna då arbetet är mer likvärdigt med ett tydligare innehåll.

Pedagogerna har blivit mer medvetna om betydelsen av att använda de matematiska begreppen i kommunikation med barnen, såväl i planerade som i spontana aktiviteter samt i de vardagliga samtalen.

Det hörs och syns i barnens samtal, lek och i aktiviteter att de utvecklat sin matematiska förmåga. Barnens matematiska förmågor och intresse för att utforska ämnet har ökat. Barnen använder matematiska begrepp i det vardagliga samtalet. De yngre barnen har börjat utforska, jämföra och sortera olika saker. De äldre barnen har kommit längre i sitt arbete med matematiken och detta synliggörs också mer, både i barnens alster, skapande, dokumentationer och i barnens självvalda aktiviteter. De visar förståelse för antal, matematiska mönster, former, instruktioner, prepositioner och beskriver händelser och föremål med matematiska begrepp.

Naturvetenskap och teknik

Pedagoger och barn arbetar med biologi och bygglek i mycket större utsträckning än med kemi och fysik. Detta kan bero på att pedagogerna främst lyssnar in de frågor barnen ställer om ämnen som de känner att de är trygga med och har kunskaper i. För att uppnå större ämneskunskaper hos pedagogerna behöver de få inspiration genom kollegialt lärande och koppla teori till praktiska aktiviteter.

Lek, skapande och kultur

Är förskolans starkast i och pedagogerna bedriver en bra och fungerande undervisning i dessa ämnen. Barnen har utvecklat förmågor som socialt samspel, att känna trygghet att våga uttrycka sig på olika sätt och respekt för allas olikheter. Dock finns det brister även här i dokumentationsarbetet.

5 Barns och elevers ansvar och inflytande

De demokratiska principerna att kunna påverka, ta ansvar och vara delaktig ska omfatta alla barn och elever. I förskolan läggs grunden för att barnen ska utveckla en förståelse för vad demokrati är. I skolan ska elever ges inflytande över utbildningen. De ska stimuleras i att ta aktiv del i att vidareutveckla utbildningen och de ska få information i frågor som rör dem. Informationen och formerna för barnens och elevernas inflytande ska anpassas utefter ålder och mognad, men de ska alltid ha möjlighet att ta initiativ till frågor som kan behandlas inom ramen för deras inflytande över utbildningen. Rätten till delaktighet och inflytande handlar inte om att bestämma utan det handlar om att alla får vara en del av en gemenskap där respekt och inkludering utgör ledord i verksamheten.

Inflytandefrågor i förskolan och skolan handlar inte bara om att barn och elever ska ha inflytande över utbildningens innehåll och hur den utförs. Barnen/eleverna ska också få möjlighet att förbereda sig inför framtida inflytande i samhället. Förberedelserna inför framtida inflytande handlar om att bli van vid att delta i viktiga språkliga aktiviteter som till exempel att läsa kritiskt och att debattera.

5.1 Förskolan

Förskolan ska sträva efter att varje barn (Lpfö98)

- utvecklar sin förmåga att uttrycka sina tankar och åsikter och därmed får möjlighet att påverka sin situation,
- utvecklar sin förmåga att ta ansvar för sina egna handlingar och för förskolans miljö,
- utvecklar sin förmåga att förstå och handla efter demokratiska principer genom att få delta i olika former av samarbeten och beslutsfattande.

Enkät barns inflytande (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2019/2020
Mitt barn uppmuntras att ta ansvar i förskolan	7,8	
Mitt barns åsikter och intressen tas tillvara	8	

Ingen föräldraenkät har genomförts vt 20

Styrkor

Insatser på verksamhetsnivå

Barnen ses som kompetenta individer och som själva skapar sitt lärande. Pedagogerna är lyhörda för vad barnen ger uttryck för.

Barnråd har bildats för att främja barns delaktighet. Två barn från varje avdelning möts i ett forum tillsammans med bitr. rektor och pedagoger, där de har möjlighet att bidra med egna synpunkter för att kunna påverka och vara medbestämmande i beslut som rör dem i förskolans vardag.

Samtalsämnen i Barnrådet har varit vad barnen tror att ett barnråd är och vad de önskar göra under sommaren.

Metoder på avdelningsnivå

Pedagogerna har under läsåret arbetat med att utveckla barnens olika lärmiljöer utifrån vad barnen visat intresse för. Specialpedagog har inspirerat och gett handledning till pedagogerna om vikten av att använda miljöerna som den "tredje pedagogen". Pedagogerna har blivit mer lyhörda för barnens intressen och behov och utvecklat och förändrat lärmiljöerna kontinuerligt.

Barnen har från det de börjar på förskolan varit delaktiga under utvecklingssamtalen. De har genom

sin lärlogg på Unikum och utvalda alster visat och berättat för vårdnadshavarna vad de lärt sig på förskolan. Handlingsplan på hur arbetslagen ska använda Unikum på likvärdigt sätt har förankrats.

Svagheter

Utveckling framåt

Pedagogisk dokumentation som arbetsmetod för att gynna det systematiska kvalitetsarbetet på alla plan där barnen görs delaktiga i sitt lärande.

Fortsätta med arbetet att låta barnen vara delaktiga i de pedagogiska miljöernas utformning.

Analys

Pedagogisk dokumentation som arbetsmetod behöver startas upp få lov att ta tid. Med detta prioriterade verksamhetsmål ser ledningen med tilltro att pedagogerna kommer tillrätta med de brister som finns i det systematiska dokumentationsarbetet med barns delaktighet. Med utgångspunkt i från detta utvecklingsmål kan verksamheten höja värdet i kvalitetstrappan

Ramens syfte var att det skulle ses som ett verktyg för att systematiskt synliggöra den egna verksamhetens styrkor och brister och ta till vara på barnens intressen. Två av fyra arbetslag är igång och ser Ramen som ett stöd i att utveckla sin pedagogiska verksamhet. De andra arbetslagen har kommit olika långt i denna process och en orsak kan vara rörelse i personal och barngrupp. Grupprocesserna har tagit lång tid och de har satsat på värdegrundsarbete. En annan orsak kan vara att för de arbetslag som tagit längre tid på sig att vänja sig vid Ramen kan Coronasituationen vara en bidragande faktor till att de inte kommit igång.

Att ha en likvärdig samsyn kring Unikums användningsområde har skapat en medvetenhet i verksamhetens dokumentation på Unikum .

Barnrådet har gett bra resultat då barn ses som kompetenta i att kunna påverka. Med barnens synpunkter och reflektioner har en sommarplanering gjorts med lekar och aktiviteter utomhus utifrån barnens intressen och önskemål. Utvärdering av barnrådets senaste innehåll och samtalsinnehåll går i dagsläget inte att reflektera kring då sommarens verksamhet ännu inte kommit igång.

Barnens delaktighet i sina utvecklingssamtal har resulterat i ett ökat förtroende för barns olika kompetenser. Barnen är stolta över att berätta om sina framsteg.

Lär miljör utvecklas ständigt efter barnens intressen och behov. Arbetslagen arbetar medvetet för att prova nya lösningar som gagnar barnens lek, utveckling och lärande. Insatserna med att låta specialpedagog handleda och inspirera har fallit ut bra och förbättringar syns i verksamheten.

6 Skola och hem samt övergång och samverkan

Samverkan med vårdnadshavarna är avgörande för att skapa bästa förutsättningar för elevernas lärande och utveckling. På samma sätt är samverkan och överlämningar mellan olika skolformer och stadier ovärderliga för att information om elever inte ska försvinna. Ett utbyte av kunskaper och erfarenheter kan innebära stora vinster för klasser och enskilda elever.

På grund av rådande situation i samband med Covid-19 genomfördes inte enkäter i förskola eller skola under läsåret 2019/2020.

6.1 Förskolan

Förskola och hem (Lpfö18)

För att skapa bästa möjliga förutsättningar för att barnen ska kunna utvecklas rikt och mångsidigt ska förskolan samarbeta på ett nära och förtroendefullt sätt med hemmen.

Övergång och samverkan (Lpfö18)

Förskolan ska samverka på ett förtroendefullt sätt med förskoleklassen, skolan och fritidshemmet för att stödja barnens utveckling och lärande i ett långsiktigt perspektiv. Inför övergångar ska de berörda skolformerna och fritidshemmet utbyta kunskaper, erfarenheter och information om innehållet i utbildningen för att skapa sammanhang, kontinuitet och progression i barnens utveckling och lärande. Det ska även finnas samarbetsformer som syftar till att förbereda barnen och deras vårdnadshavare inför övergångar från förskolan till förskoleklassen, skolan och fritidshemmet.

Enkät samverkan med hemmet (vårdnadshavare)

Indikator	2018/2019	2019/2020
På utvecklingssamtalet får jag tydlig information om mitt barns utveckling och lärande	7,6	
Jag har goda relationer med förskolans personal	8,2	
Jag får fortlöpande information om mitt barns tillvaro på förskolan (tex trivsel, utveckling och lärande)	7,1	
Jag får information om det har hänt något i barngruppen/på förskolan	6,3	

Analys

Förskolan har använt sig av olika forum för att möta och samarbeta med vårdnadshavarna i form av tamburkontakt, samtal, föräldramöten, drop-in med julpysssel och vernissage om hur verksamheten arbetar med IKT samt matematik.

Pedagogerna arbetar med ett professionellt bemötande för att bygga trygga och förtroliga relationer med vårdnadshavarna.

Pedagogerna är medvetna om vikten att informera vårdnadshavarna om verksamheten och barnens utveckling och lärande och informerar via kanaler som Unikum, informationstavla i tamburen, dokumentationsvägg och via den dagliga kontakten.

Vårdnadshavarna erbjuds utvecklingssamtal, ett per läsår men vid behov finns ytterligare möjligheter för samtal. Barnen är delaktiga i utvecklingssamtalen på olika sätt utifrån sin mognad.

Vårdnadshavare som har barn i behov av särskilt stöd eller andra insatser finns samtalsmöjligheter med specialpedagog.

Handlingsplan för övergång förskola till förskoleklass finns och ett nära samarbete råder då femårsverksamheten redan befinner sig i skolans lokaler. Överlämningssamtal har gjorts i de fall där behov funnits och då i samarbete med mentor, specialpedagog för förskola och skola, vårdnadshavare och mottagande pedagog. Information om skola och fritidsverksamhet till vårdnadshavarna för barn som börjar förskoleklass ansvarar skolans personal och rektor för.

Handlingsplan finns även för de barn som börjar femårsverksamheten på skolan, då de med framtida pedagoger får leka och känna in sig i skolans ute och inommiljöer under tre till fyra tillfällen. Vårdnadshavare har bjudits in på informationsmöte för att få möjlighet att titta på lokalerna och att ställa frågor. Information har delats ut om höstens upplägg.

Avvikelse i ovanstående planering på grund av Coronasituationen: Från mars till terminsavslutet har femårsverksamheten flyttat in i förskolans lokaler och resten av Alstad skola flyttade till Väståkraskolan i Anderslöv. Handlingsplanen för övergång och samverkan har därmed inte kunnat fullföljas på alla punkter så som varit önskvärt. Dock känner blivande förskoleklassbarnen till miljöerna och mottagande pedagog då verksamheterna samarbetat under läsårets tidigare månader. Den 11 juni är Alstad skola öppen och de barn som ska börja förskoleklass till hösten kommer att att hälsa på mottagande pedagog och känna in sig i klassrummet.

Handlingsplan för övergång och samverkan:

Mars-april Förskolan informerar vårdnadshavarna om handlingsplanen för övergången, förslagsvis på ett föräldramöte.

Förskolan informerar om och delar ut Skolverkets blankett, Generell övergång.

Vårdnadshavarna fyller i blanketter och lämnar till förskolan som sedan överlämnar dessa till mottagande skola.

För barn i behov av särskilt stöd kompletteras informationen med Skolverkets blankett, Kompletterande överlämningsplan. "Förskola till förskoleklass – Kompletterande överlämningsplan"- för barn i behov av stöd i form av extra anpassningar och för barn i behov av särskilt stöd.

Ansvar: arbetslaget, mentor på förskolan.

April-maj Barnen besöker skolgården vid 3-4 tillfällen. Vid ett av besöken presenteras skolans lokaler. Pedagog i förskoleklass bjuder in.

Ansvar: förskoleklasspedagog/förskole- pedagog.

Överlämnande av Skolverkets blanketter och annan information/dokumentation som är av vikt inför kommande skolstart.

Efter behov och önskemål från vårdnadshavarna bokas det in möten inför övergången. Medverkande är vårdnadshavare, mentor från förskolan och mottagande skola, specialpedagog både från förskolan och mottagande skola. Eventuella externa aktörer kan medverka vid behov i samråd med vårdnadshavarna.

Ansvar: specialpedagog/mentor från förskolan och specialpedagog på mottagande skola.

Maj Informationsmöte för vårdnadshavare innehållande bl a info kring uppstart och fritidsverksamhet.

Ansvar: rektor på mottagande skola.

7 Förskolan, skolan och omvärlden

En förutsättning för att barn, elever och studerande ska kunna göra väl underbyggda framtidsval, är att verksamheten i för-, grund- och gymnasieskolan på olika sätt bidrar till att de utvecklar förståelse för sig själva och sin omvärld.

Förskola och skola ska samverka med omgivande samhälle ur såväl ett lokalt, nationellt och globalt perspektiv för att vidga barn och elevers syn på sitt framtida medborgarskap och arbetsliv. Redan från tidig ålder kan verksamheterna bidra till att elever uppfyller sina drömmar genom att ge förutsättningar för att göra medvetna val och insikten att alla kan påverka sin framtid i ett tidigt skede. I Trelleborg finns ett gemensamt ansvar för bred vägledning från förskola till gymnasieskola.

Bildningsnämndens effektmål för 2020 är **Samverkan förskola, skola och näringsliv.**

Analys

Pedagogerna berättar och läser barnlitteratur om olika yrken och arbetsplatser.

Vid spontana situationer tar pedagogerna tillfällena i akt och tar fram fakta om yrken och arbetsplatser då vaktmästare, kök och städpersonal eller polisen fångat barnens intressen.

Förskolan samarbetar till viss del med Alstadhemmet som ligger i samma hus. Barnen bjuder in till midsommar och Lucia, då barnen dansar och sjunger för de äldre och sjuka. Planer fanns under våren 20 att barn och äldre skulle påskpyssla tillsammans, starta upp odlingslotter och sjunga tillsammans på sångsamlingar. Dock fick de planerna stå tillbaka på grund av Coronasituationen.

Samarbete med Alstad skola har skett då elever från åk.4 kom och läste böcker för förskolebarnen. Fler planer fanns som även de fick stå tillbaka för Coronasituationen.

8 Uppföljning av nämndens prioriterade mål

8.1 Bättre hälsa samt ökad trygghet och studiero i förskola och skola

Verksamheten i förskolan och skolan ska utformas så att alla barn och elever har en skoldag som präglas av hälsofrämjande, trygghet och studiero. Alla som arbetar i förskolan och skolan ska ha ett gemensamt förhållningssätt som grundar sig i en medvetenhet om hur hälsa, trygghet och studiero påverkar lärandet. En viktig förutsättning för studiero är en trygg miljö i skolan. Miljön omfattar inte enbart lektionssalar, utan gäller alla utrymmen och platser på skolan. Det behöver därför finnas ett arbete på skolan för att skapa trygghet och en medvetenhet kring hur det påverkar lärandet i undervisningen. Att arbeta med inkluderande lärmiljöer är ett sätt att öka barn och elevers trygghet i förskola och skola, likaså att genom värdegrundsarbete motverka samt skyndsamt utreda kränkande behandling och vidta åtgärder.

Insatser på verksamhetsnivå

Trygghetsgruppen ansvarar för att "Planen mot kränkande behandling, diskriminering och trakasserier" är ett levande dokument i verksamheten och att den följs upp och utvärderas. De ansvarar även för att Trygghetsvandringen tillsammans med barnen utförs, följs upp och utvärderas. Deras uppdrag är också att arbeta fram hållbara metoder för att alla barn ska vara trygga, respekterade, sedda och hörda och ha en bra vardag på förskolan.

Trygghetsgruppen har arbetat fram en plan för introduktionen. Introduktionsperioden är tydlig och följer en mall som avdelningarna arbetar utifrån, för likvärdighetens skull. Innan introduktionen erbjuds vårdnadshavare att komma på ett *Introduktionsmöte*, där syftet är att vårdnadshavare i lugn och ro får samtala med mentor om barnets intressen och behov, detta görs för att pedagogerna ska kunna möta barnet på allra bästa sätt redan från första dagen.

Verksamheten satsar på ett nära samarbete mellan pedagoger och specialpedagog som har ett viktigt arbete i att vägleda arbetsgrupper i ett inkluderande arbetssätt där *alla* barn ska få rätt förutsättningar att känna sig trygga, leka, lära och utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar.

Barnkonventionen och barns rättigheter har pedagogerna fortbildats i och arbetet på avdelningsnivå startade upp under vårterminen. Dock avstannade planerna på grund av Coronasituationen.

Verksamheten har köpt in barnlitteratur och arbetsmaterial som Kompisböckerna, Vännerna i Kungaskogen och pedagogerna har arbetat med detta material under ett antal år vilket resulterar i bra resultat då vänskap, sociala kompetenser och värden uppmärksammas och utvecklas på ett positivt sätt.

Arbetsmetoder på avdelningsnivå

Normer och värden arbetar pedagoger och barn med dagligen, i alla relationer och i vardagliga sammanhang och vävs systematiskt in i verksamhetens pedagogiska arbete. Barnen delas upp i mindre arbetsgrupper och tvärgrupper för att uppnå studiero.

Barns delaktighet är en rättighet där barnen har inflytande i sådant som rör dem. Behov och intressen ligger som grund för hur utformningen av lärmiljöerna ser ut samt hur verksamheten planerar för det pedagogiska innehållet där barnens utveckling och lärande står i fokus. Demokratiska värderingar och förhållningssätt genomsyrar undervisningen och barnen får på så sätt tidigt förståelse för samhällets demokratiska grundvärderingar.

Pedagogerna arbetar för ett professionellt och nära samarbete med hemmen och den vardagliga dialogen ses som mycket viktig. Med goda relationer kan även svåra situationer lösas.

Utveckling framåt

Barns delaktighet i val av aktiviteter och lärande ska ständigt utvecklas och utvärderas. Det spontana och vuxenstyrda lärandet ska minimeras och istället ta form som undervisningstillfällen och utformas utifrån barnens intressen. Pedagogen ska träda in i rollen som medforskare och vara delaktig i barnens lek och utforskande. Barnen ska göras medansvariga i utvärderingen som i sin tur blir språngbräda inför nya utmaningar.

8.2 Högre måluppfyllelse och förbättrade studieresultat

I Trelleborgs kommun arbetar vi med inkluderande lärmiljöer som en metod för att öka måluppfyllelsen och förbättra studieresultaten. Tillgängliga lärmiljöer handlar inte bara om den fysiska miljön utan om ett förhållningssätt till barn och elever och deras lärande. Förskolans och skolans lärmiljöer kan beskrivas utifrån fysiska, pedagogiska och psykosociala dimensioner som varierar beroende på de behov som finns på individ-, grupp- och organisationsnivå. När lärmiljöer som helhet formas så att de möter barns och elevers behov oavsett förutsättningar och funktionsvariationer behöver färre elever särskilt utformade insatser för att nå så långt som möjligt i sitt lärande. Tillgängliga och inkluderande lärmiljöer kan innebära att de anpassningar som riktas till en enskild elev även blir tillgängliga för andra. Gränsen mellan generellt stöd och extra anpassningar blir då mindre skarp. För de elever som är i behov av ytterligare stöd ska skolan ge extra anpassningar eller särskilt stöd. Arbetet med tillgängliga lärmiljöer förväntas ge resultat vad gäller elevers skolnärvaro och skolresultat.

Verksamheten satsar på ett nära samarbete mellan pedagoger och specialpedagog som har ett viktigt arbete i att vägleda arbetsgrupper i ett inkluderande arbetssätt där *alla* barn ska få rätt förutsättningar att känna sig trygga, leka, lära och utvecklas utifrån sina behov och förutsättningar.

Ledning, specialpedagog och arbetslag har terminsvis en verksamhetskonferens då inkluderande lärmiljöer och arbetssätt lyfts samt diskuteras de barn som har eller är i behov av extra anpassningar eller stöd och där handlingsplan behöver upprättas eller revideras.

Specialpedagog medverkar i samtal med vårdnadshavare och mentor i de fall där det finns behov att lyfta att barnet behöver stöd eller extra anpassningar. Specialpedagog är ansvarig att skriva handlingsplaner och följa upp de insatser arbetslagen tilldelats och kommit överens om i samråd med specialpedagog.

Utveckling framåt

Inför läsårsuppgiften 20/21 ska samtliga arbetslag inför verksamhetskonferensen ha skrivit dokumentet *anpassningar på grupp och individnivå*. Den kommer då att ligga som grund under samtalet och även vara till hjälp i utvärderingsarbetet.

8.3 Digital transformation i förskolan och skolan

Digital kompetens är en av EU:s åtta nyckelkompetenser för det livslånga lärandet. Den definieras som grundläggande färdigheter i informations- och kommunikationsteknik samt förmågan att kunna använda internet på ett säkert och kritiskt sätt. Läroplanerna för förskola och skola slår fast vikten av att ge alla elever en grundläggande digital kompetens, vilket också är en viktig del i likvärdighetsarbetet. På det sättet kan man minska, eller förebygga en digital ojämlikhetsklyfta, vilket också ses som en förutsättning för att fostra och utveckla framtida aktiva medborgare. Det handlar t.ex. om kompetens i att orientera sig, skaffa kunskap och hantera olika uppgifter i den digitala världen. Men det handlar även om hur man interagerar, hur man hanterar olika etiska dilemman och hur man skyddar sin personliga integritet. Att hantera digitala verktyg är alltså inte bara en fråga om att hantera teknik, utan handlar också om att utveckla sociala färdigheter. Digitala verktyg är också viktiga redskap för att kunna erbjuda barn och elever med olika förutsättningar

likvärdiga möjligheter till utbildning.

Insatser på verksamhetsnivå

IKT-plan har upprättats. Digitala verktyg har köpts in enligt plan, så som projektorer, digitala förstoringsläsglas, robotar till samtliga avdelningar. En fortsatt plan för 20/21 finns för inköp av en del appar till Ipaden. Ipaden är det verktyg som används mest och som knyter samman i stort sett alla de nya digitala verktygens användningsområde och behöver finnas kvar.

IKT- Drop-in för pedagoger har anordnats vid några tillfällen och syftet med dessa var att ge alla möjligheter att förstå tekniken kring och framför allt att våga använda de digitala verktygen.

”Vad är adekvat digital kompetens?” pedagogerna har under en studiedag arbetat med att definiera de fyra aspekterna som Skolverket lyft fram utifrån ett förskoleperspektiv. De fyra aspekterna är att förstå digitaliseringens påverkan på samhället, kunna använda och förstå digitala verktyg och medier, ha ett kritiskt och ansvarsfullt förhållningssätt och att kunna lösa problem och omsätta idéer i handling.

Förskolan har startat en ansvarsgrupp under höstterminen 19, som fokuserar på IKT. Gruppen har i uppdrag att läsa in sig på litteratur, forskning och digitala aktiviteter som kan utföras i barngruppen på ett vardagligt sätt. Deras uppgift är även att inspirera övriga pedagoger och vara behjälpliga i den tekniska hanteringen.

Litteratur som förskolan köpt in och som pedagogerna använder sig av är ”Digitalisering i förskolan- på vetenskaplig grund”, Susanne Kjällander och Bim Riddersporre samt ”En digitalare förskola”, Katrin Jäverbring

Studiedag med fokus på IKT har lagts under höstterminen 19, där ett kollegialt lärande i de digitala verktygens användningsområden gav inspiration för fortsatt arbete och hur digital pedagogik kopplas till mål och pedagogisk verksamhet. Pedagoger från andra enheter var på plats för inspiration och delade med sig av sina arbetsmetoder.

Arbetsmetoder på avdelningsnivå

Inläsningstjänsten Polyglutt används flitigt av samtliga avdelningar både i spontana och planerade undervisningssituationer.

Projektorer används mest och i situationer som sagoläsning, sång och musik. Projektoren används också som ett verktyg i att utveckla leken och tillföra upplevelser med att visa korta filmer om djur, trafik, karuseller och liknande, kopplat till det rådande lektemat. Med de äldre barnen används projektoren i gemensamma undervisningssituationer då fokus ligger på problemlösning med olika pedagogiska appar.

IKT- Dropp-in för vårdnadshavare anordnades tidigt under höstterminen 19 där syftet var att de skulle få en förståelse om de digitala verktygens användningsområden och vad läroplanens mål verkligen står för och hur de implementeras i förskolans pedagogik.

Analys:

Utifrån de kollegiala lärandesituationerna har pedagogerna fått en djupare kunskap och förståelse för IKT. Både vad avser teori och användning. Dock behöver pedagogerna utveckla möjligheterna i de vardagliga lärandesituationerna med de digitala verktygen, så att de blir ett naturligt inslag och komplement i undervisningen som ska användas dagligen.

Tillgänglighet och pedagogers användning av de digitala verktygen var tydligast under vinterhalvåret. Främst användes projektorerna på olika sätt i undervisningen. Robotarna är det som använts minst och finns med som mål i utvecklingen framåt under läsåret 20/21

Under våren har de digitala verktygen inte används då stor del av undervisningen blev förlagd utomhus på grund av Coronasituationen. IKT-gruppen fick då i uppdrag att komma på alternativa sätt att arbeta med IKT i utemiljöerna. De kom fram till filmskapande utomhus med olika appar, det

digitala förstoringsäggets användningsområde utvecklades, analog programmering ersatte programmering av robotar samt att skapa och använda QR-koder kopplat till biologi, litteratur, bilder och musik.

Utveckling framåt:

Verksamheten kommer att fokusera på undervisningsaspekten samt att fortsätta arbetet med Skolverkets fyra aspekter och även lyfta det kritiska och ansvarsfulla förhållningssättet till media. Detta arbete planeras gå igång under höstterminen 20.

Användningsområdena av de digitala verktygen ska utvecklas och bli naturliga inslag i undervisningen.

8.4 Samverkan förskola, skola och näringsliv

Dagens barn och elever är framtidens medarbetare, innovatörer och entreprenörer. Barn i förskola ska därför ges möjlighet att undersöka flera olika yrken. Elever ska ges möjlighet att reflektera över olika yrkens betydelser i samhället, samla och analysera information om olika yrken och uppmuntras att bryta invanda mönster som till exempel kan ha med kön och stereotypa normer att göra samt få självkännedom om sina egna intressen, vilja, förmågor och styrkor kopplat till ett framtida yrkesval.

Samverkan med det lokala näringslivet, men också högskola och andra aktörer, bidrar till att eleverna erövrar nya kunskaper som kan ligga till grund för att de ska kunna göra sina framtida studie- och yrkesval utan att begränsas av bakgrund eller stereotypa mönster. En bred studie- och yrkesvägledning som tillgodoser elevernas behov och motiverar eleverna bidrar till att fler fullföljer sin utbildning med goda resultat. Att klara grundskolan och fullfölja sin gymnasieutbildning är en oerhört stark skyddsfaktor för den enskilda individen och motverkar bland annat framtida ohälsa och utanförskap. För särskolans elever har vi ett viktigt uppdrag att visa hur ett arbetsliv är möjligt.

Se 7.

9 Prioriterade utvecklingsområden

En förutsättning för att utveckla verksamheten är att efter att man har identifierat utvecklingsområden, sätter in åtgärder för att utveckla just dessa områden, samt följer upp och utvärdera resultaten. Det är så vi utvecklar våra verksamheter och driver utvecklingen framåt.

9.1 Förskolans utvecklingsområden

Med grund i analyserna ovan kommer förskolans arbete under det kommande läsåret 2020/2021 att fokusera på följande utvecklingsområden.

Pedagogisk dokumentation som arbetsmetod.

Implementering av denna arbetsmetod ska grunda sig i litteraturstudier med *Lyssnandets pedagogik* (Ann Åberg, Hillevi Lenz Taguchi, 2018) som grund. Litteraturen kommer att arbetas med genom kollegiala diskussioner, dela-med-sig-redovisningar och tid ska avsättas på studiedagar och APT. På detta sätt kan dokumentationsarbetet stödjas och utvecklas på alla plan och arbetslagens kan uppnå en samsyn kring tematiskt arbetssätt. Fokus kommer att läggas på hur förskolan synliggör verksamhetens arbete för barn och vårdnadshavare med en "dokumentationsvägg". Barnen blir på så sätt involverade i dokumentation och utvärderingsarbetet och får på så sätt insyn i sina egna lärprocesser och skapar sig förståelse och lärandet blir därmed meningsfullt och kan sättas i ett sammanhang. Pedagogerna behöver också i kollegiala lärandesituationer utveckla arbetsmetoder kring begreppen undervisning i förskolan, vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet, barnsyn och kunskapssyn.

RAM

Dokumentationsarbetet med "RAM" med planering, genomförande, utvärdering och analys kopplat till kvalitetstrappan är i dagsläget arbetslagen olika långt i sina processer och arbetet behöver därmed lyftas i kollegiala sammanhang för att uppnå en gemensam nämnare. Detta kommer till hösten ske i gemensamma RAM-grupper där kunskaper och beprövad erfarenhet kan delas.

IKT

Arbeta vidare med adekvat digital kompetens och skolverkets fyra aspekter, så som digitaliseringen påverkan på samhället, använda och förstå digitala verktyg, förhålla sig kritisk och ansvarsfull och lösa problem och omsätta idéer i handling. Läs vidare och befästa nya kunskaper i ett kollegialt lärande utifrån *Digitalisering i förskolan på vetenskaplig grund* (2019)

Lärmiljöer

Fortsätta arbetet med att utveckla lärmiljöerna tillsammans med barnen. Satsa på material som utvecklar och stimulerar lärandet i NO/teknik.

Undervisning i utemiljön

Flytta lärandesituationer utomhus. Skapa Inspirerande fortbildning/workshops och ansvarsgrupper. Planering, genomförande och uppföljning av verksamheten som bedrivs i vår utemiljön och närmiljö behöver utvecklas.